

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos II. — Izdan in razposlan dne 22. januarja 1878.

5.

Ukaz ministra za bogočastje in uk dogovorno z ministrom notranjih reči od 31. decembra 1877,

da naj reči katoliških farnih občin oskrbujejo občinska zastopstva.

Dokler se ne napravi v §. 37 postave od 7. maja 1874 (Drž. zak. št. 50) v misel vzeta postava o uredbi in zastopanju farnih občin, po tem o oskrbovanji njihovih reči, dotle naj reči katoliških farnih občin opravljajo občinska zastopstva kakor do sih dob.

Ta zastopstva naj torej tudi po zdaj o prispevkih za svrhe (namembe) katoliškega bogočastja, ki zadevajo farne občine, ali katere so le te prevzeti dolžne, sklepajo ter poskrbevajo, da se založé in poberó.

Pričujoči ukaz se ne dotika področja cerkveno-skladnih odborov (komitetov, stavbenih odborov), kateri obstojé v posameznih kraljevinah in deželah po posebnih deželnih postavah.

Lasser s. r.

Stremayr s. r.

6.

Postava od 3. januarja 1878,

o katero se dovoljuje v letu 1878 v vojake vzeti kontingenta vojaških novincev potrebna v vzdržbo stoječega vojsva (vojnega pomorstva) in nadomestne reserve.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem:

Člen I.

Dovoljuje se za leto 1878 nabirati izmed vojevitih ljudi zakonito poklicanih letnih vrst letna kontingenta, namreč 54.541 môž za stoječe vojsvo (vojno pomorstvo) in 5.454 môž za nadomestno reservo.

(Slovenisch).

Člen II.

Zvršiti to postavo naroča se Mojemu ministru za deželno bran, kateri naj se o tem domeni z Mojim državnim vojnim ministrom.

Na Dunaji, dne 3. januarja 1876.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Horst s. r.

7.

Ukaz ministra za bogočastje in uk in finančnega ministra od 4. januarja 1878,

v dopolnitev določil §§^{fov} 4 in 34 zvršitvenega propisa od 25. marcija 1875 (Drž. zak. št. 39) k postavi od 7. maja 1874 (Drž. zak. št. 51) o prispevkih za verski zalog.

V dopolnitev določil §§^{fov} 4 in 34 propisa od 25. marcija 1875 (Drž. zak. št. 39), izdanega v zvršbo postave od 7. maja 1874 (Drž. zak. št. 51) o prispevkih za verski zalog, ukazuje se: Fasijo o dohodkih in troških, ki jo mora predložiti prispevek dolžna stranka, kadar trdi, da ji odmerjeni prispevek v verski zalog krati pristojnino (kompetencijo), podati je zadnji čas v 6 tednih po dnevi, katerega se ji je vročil plačilni nalog, odmerjajočemu deželnemu oblastvu; kajti, ako se to ne stori, moči je z razloga prikrajšane pristojnine zahtevati znižanje tega prispevka samo, če se izkaže, da se je stan dohodkov in razhodkov pozneje izpremenil. Takisto se morajo tudi pod ravno to pravno posledico takšne premene dohodka v zmislu §. 34 zvršitvenega propisa naznaniti najpozneje v 3 mesecih po tem, ko se je dohodek premenil.

Ta ukaz pride takoj v moč ter je treba v vseh slučaji, v katerih se je — predno je bil ta ukaz razglašen, — kak plačilni nalog že izdal, zgornje rokove računati od začetka veljavnosti pričujočega ukaza.

Stremayr s. r.

Pretis s. r.

8.

Ukaz trgovskega ministerstva dogovorno z ministerstvom notranjih reči od 8. januarja 1878,

kateri z dopolnitvijo in delovito spremeno v točki 3 vvodnih opomenj k tarifi meroizkustvenih pristojbin od 19. decembra 1872 (Drž. zak. št. 171) stoječih določil ustanavlja pristojbine gredoče meroizkusnim postavljenecem za meroizkustvena dela zunaj urada in za tehnično pripomaganje pri policijskih revizijah.

§. 1.

Kadar kako meroizkustveno delo zunaj urada opravljajo in tako tudi, kadar pri policijskem pregledovanju v javni trgovini rabljenih mer, uteži, vag ali tehtnic in drugih perskusu podvrženih predmetov tehnično pripomagajo, imajo mero-

izkusni postavljenici po naslednjih določilih pravico do dijet, oziroma dnevnic, in do povračila potnih in drugih troškov, katere plačati so dolžne dotične stranke ali občine, ki so prošile za preskus, oziroma pripomoč.

Prošnje, ki se — po tem ko je v kakem obrtniškem zavodu dovoljeno za dalji čas preskušavanje mer, — od slučaja do slučaja podadó, da bi kak meroizkusni mojster tje prišel preskušavat, in takó tudi prošnje za sodelovanje meroizkusnih uradnikov pri tržno-policijskih pregledih proste so štemplja, ter se smejo tudi samo z besedo dotičnemu načelniku meroizkusnega urada razodeti.

§. 2.

Pristojbine za preskušavanje zunaj meroizkusnega urada.

Pri preskusih zunaj kraja, v katerem ima urad svoj sedež, naj se v ime dijet zaračunja:

za pol dneva (5 ur ali manj) 2 gld. avstr. v.

če delo dalj časa trpí, — za vsak dan 4 " " "

Kadar je dovolj robe za preskušavanje, ima meroizkusni mojster dolžnost, v prvem slučaju do 5 ur, v drugem do 10 ur uporabiti v ta posel, vštévaje čas, ki ga potrebuje za vožnjo tja in nazaj.

Ako meroizkusni mojster za meroizkustveni posel, vštévši pot tja in nazaj, kateri dan uporabi čez 10 ur, naj zaračunja za 11 do 12 ur po 5 gld., a če uporabi čez 12 ur, po 6 gld.

Stranka naj v tem slučaju izročí meroizkusnemu mojstru potrdnico o času na meroizkusni posel (ne računeč časa poti) uporabljenem, po kateri bode moči presojati partikular (§. 6).

Za pot tja in nazaj je zaračunjati vsakokratno poštno jezdino (jezdárino) za dva konja brez pritičnih pristojbin, po številu mirijametrov, kolikor se jih je v resnici prevozilo; a pri takih razdaljah, ki — gredoč tja in nazaj — ne iznesó skupaj čez 15 kilometrov, in tudi tedaj, če ne iznesó ní celih 4 kilometrov, naj se računí po 21 kr. avstr. v. za vsak kilometer.

Vrhi tega smejo se v račun postavljati cestárine, kolikor jih prihaja na prevoženi kos ceste po številu cestarskih postaj, ter ní treba opravljenega plačila z boletami izkazovati.

Kar se tiče voženj v Dunajsko okolico, ustanavlja se, da se voznine po taksi smejo dovoljevati samo za voze z enim konjem in samo za take vožnje, za katere so v Dunajskem redu za fiakre in samce odmerjeni določni zneski, a za druge vožnje naj se zaračunja vsakokratna poštna jezdina, kakor je zgoraj ustanovljeno.

Če se kdo vozi po železnici, sme zaračunjati 2. a če se vozí na ladiji parnici, 1. razred.

Za vožnje z kolodvora in na kolodvor naj se ondi, kjer so voznine po oblasti ustanovljene, v račun postavlja oblastveno določena tarifa za voz z enim konjem, a v drugih krajih v tistem kraji navadni znesek za podoben voz, kakor se uradno pozvé, ako bi treba bilo.

Troška za prevoz meroizkusnih štempljev in vžigalnega železja zaračunjati ní dopuščeno.

Nasproti naj se, kjer stvar takó nanese, v račun postavljajo troškovi za prevoz drugega pri preskusu potrebovanega orodja (n. pr. priglednih plinomerov), in za potrebno pripomoč pri delu, ako stranka sama za-njo ne poskrbí, in sicer v vsoti resnično izdani.

a) Dijete.

b) Potni troškovi.

c) Troškovi za prevožnjo meroizkusnega orodja in za pripomočnike pri delu.

§. 3.

Pristojbine za preskus in štempljanje v kraji, kjer je meroizkusni urad, vendar zunaj urada.

a) Dijete.

Pri preskušnjah opravljanih zunaj urada, vendar v tistem kraji, kjer stoluje ta urad, naj se zaračunja:

za en dan 2 gld. avstr. v.

za pol dneva 1 " " "

Kadar je dovolj posla, ima meroizkusni mojster dolžnost, v prvem slučaju po 8, v drugem po 4 ur delati.

b) Vozni troškovi.

Troški za vožnjo smejo se zaračunjati samo na Dunaji, in to za voz z enim konjem brez čakarine tedaj, kadar je dotično mesto od urada čez pol ure oddaljeno.

c) Troškovi za prevožno meroizkusnega orodja in za pripomoč pri delu.

Za odpravo vžigalnega železja, potrebovanega pri oštempljavanji, sme se v tistem kraji navadna nošnina v račun postaviti.

Na Dunaji te ni v slučaju pod b), če se vzame voz.

Gledé prevožnje drugih meroizkusstvenih priredov ali priprav, in gledé potrebnih pomočnikov veljajo določila v §. 2, pod c) dana.

§. 4.

Pristojbine za tehnično pripomaganje pri policijskih ogledih.

a) Dnevnice.

Za tehnično pripomaganje pri policijskih ogledih ali revizijah v trgovini rabljenih mer, uteži, vag in drugih preskusu podvrženih reči smejo meroizkusni postavljenici v imenu povračila, pristoječega jim po §. 12 v ukazu trgovinskega ministerstva od 3. aprila 1875 (Drž. zak. št. 45) potegovati dnevnic v naslednji izmeri:

v kraji uradnega sedeža	zunaj tega kraja
za en dan 2 gld. avstr. v.	2 gld. 50 kr. avstr. v.
za pol dne 1 " " "	1 " 50 " " "

b) Potni in vozni troškovi.

Gledé povračila potnih in voznih troškov veljajo določila pod b) v §§. 2 ali 3 stoječa, po tem, kakor se je uradno delo opravilo zunaj kraja, v katerem ima urad svoj sedež, ali pa v tem kraji.

§. 5.

Splošna določila.

V zgornjem za preskuse zunaj uradnega kraja in za tehnično pripomoč pri policijskem pregledovanji ustanovljene pristojbine naj v enaki izmeri zaračunjajo meroizkusni mojstri in meroizkusnih mojstrov pomočniki, ako le tem poslednjič omenjenim sam načelnik meroizkusnega urada delo izročí.

Isto veljá za ta slučaj, ako izimno preskus zunaj urada kak e. kr. meroizkusni nadzornik opravi.

Ali za preskus in potrdbo pravilnih ali normalnih priprav (§. 72 meroizkusnega reda od 19. decembra 1872) zunaj meroizkusnega urada pristoji meroizkusnim nadzornikom dijeta njih činovnemu razredu primerna.

Potni ali vozni troškovi se takrat ne zaračunajajo, kadar stranka, oziroma občina sama vozno priliko oskrbí.

§. 6.

Kako se pristojbine zaračunjajo.

Pristojbine se zaračunjajo s partikularjem, katerega prejemnik od sebe dá, in načelnik meroizkusnega urada, potrdivši na-njem dano naročilo in izvršeno uradno djanje in pa uporabljeni čas, pošlje pristojnemu okrajnemu glavarstvu, pri uradnih delih na Dunaji, v Pragi ali v Trstu pa dotičnemu mestodržtvu. Okrajno glavarstvo (oziroma mestodržtvo) naj partikular pregleda, davkovnemu uradu (oziroma deželni glavni ali finančni blagajnici) v izplačilo nakaže ter ob enem izdá plačilo dolžni stranki ali občini nalog, da naj v 14 dnevih plačilo opravi davkovnemu uradu.

Ako je meroizkusni postavljenec kdaj en dan ali več dni zaporedoma v več krajih uradna dela opravljal takó, da je šel od kraja do kraja ter se je iz poslednjega kraja povrnil v uradni kraj, to je skupno vsoto pristojbin, idočih mu po določilih §§^{ov} 2, 3 in 4 in pa nabravših se potnih troškov sorazmerno porazdeliti na posamezne stranke ali občine, in to dijete ali dnevnice po meri uporabljenega časa, a skupne potne troškove v razmeru tistih vsot, ki bi prišle na posamezne stranke ali občine, ako bi vsaka izmed njih, nezavisno od druge, bila postavljenca neposrednje poklicala iz kraja, v katerem ima meroizkusni urad svoj sedež.

Kadar se v katerem kraju zunaj uradnega sedeža pri več strankah meroizkusna dela opravljajo, to naj se dijete, kar jih pride, v primeri uporabljenega časa, a potne troškovi po enakih delih porazdelé na posamezne stranke.

Porazdelbo dijet in potnih troškov na posamezne stranke ali občine mora vložitelj v svojem partikularji poočititi.

O pritožbah plačilo dolžnih dotičnikov ali pa vložiteljev partikularja zoper vsote, kakor jih je okrajno glavarstvo ugotovilo (likvidiralo), razločuje deželno oblastvo, dovprašavši meroizkusnega nadzornika. Gledé uradnih djanj, katera se vršé na Dunaji, v Pragi ali Trstu, biva trgovinsko ministerstvo tisto oblastvo, na katero je podajati pritožbe.

§. 7.

Ta ukaz pride v moč tist dan, katerega se razglasí.

Lasser s. r.

Chlumecky s. r.

9.

Postava od 11. januarja 1878,

s katero se dajó določila gledé kontadinskega in kolonskega razmerja v zdanjih sodnih okrajih Dobrovniškem, Cavtatskem, Stonskem in Pelješkem kraljevine dalmatinske.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Dolžnost, ki jo v zdanjih sodnih okrajih Dobrovniškem, Cavtatskem, Stonskem in Pelješkem kraljevine dalmatinske kontadin kakor takšen ima neke dneve raboto delati, preklicuje se.

§. 2.

V povračilo za to raboto, kolikor po dozdej veljavnih pravilih pristoji, naj kontadin padronu, ako se stranke o tem ne domenijo drugače, vsako leto plačuje po pet goldinarjev in to po izteku leta, ter mora odslej pristojno skrbeti za vzdržbo hiše, ter o svojem trošku zviševati navadne poprave. Tudi mora v vseh slučajih povračevati vsako javno davščino, katero je od kontadinske hiše opravljati, ter veljá za potirjevanje povračila te davščine tist postopek, kateri je za potirjevanje kolonskih davkov po upravnem potu ustanovljen.

§. 3.

Ako se kontandinsko razmerje razveže, treba je v tistih slučajih, v katerih kontadinu za to, ker je zemljišče kontadinskemu razmerju podlogo dajoče kakor si bodi poboljšal, po dozdanjih dotičnih pravilih neko odškodovanje pristoji, — ako ni posebnega dogovora o tem, — še predno kontadin z zemljišča gre, ustanoviti vrednost poboljšanja po obojstransko postavljenih, ali — kadar bi na to stran kak pomislek bil, — po sodno imenovanih zvedencih kot razsodnikih ter dolžnost plačila v podobi razsodniškega, nobenemu vzklicu ne podvrženega sklepa izreči.

Isto veljá za ustanovitev vrednosti škode, ki bi bila vstala po izpridenji (poslabšanji), in dotičnega povračila, katero je plačati.

§. 4.

Vsi prepiri, ki nastanejo med padronom z ene in kontadinom z druge strani iz kontadinskega razmerja, in prepiri med padroni in njih koloni iz kolonskega razmerja, s prepiri o motenem posedu vred spadajo pod sodno oblast civilnega sodnika.

§. 5.

Razsodbe pravokrepne, ki so jih do začetka veljavnosti te postave o takšnih prepirih, katere §. 4 pozdaj odkazuje sodiščem, politična oblastva storila, in pa nagodbe ali poravnave o takih prepirih pred političnimi oblastvi sklenjene, enakšne so v zmislju §^a 385 sodnega reda za Dalmacijo sodbam, ki so jih sodišča izrekla, ali sodnim nagodbam.

§. 6.

Pričujoča postava pride v moč 1. dne januarja tistega leta, katero pride po nje razglasitvi.

§. 7.

Zvršitev te postave je naročena mojim ministrom notranjih reči, pravosodja in financ.

Na Dunaji, dne 11. januarja 1878.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Lasser s. r.

Glaser s. r.

Pretis s. r.